

Briselē, 2024. gada 10. aprīlī
(OR. en, hr, hu, pl)

Starpiestāžu lieta:
2021/0426(COD)

8083/24
ADD 1 REV 2

CODEC 871
ENER 152
ENV 351
TRANS 174
ECOFIN 347
RECH 131

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA par ēku energosniegumu (pārstrādāta redakcija) (pirmais lasījums) – leģislatīvā akta pieņemšana = paziņojumi

Horvātijas paziņojums

Horvātijas Republika joprojām ir apņēmības pilna sasniegt klimatneitralitātes mērķus, neskarot tiesību aktu priekšlikumā izklāstītās vērienīgās ieceres. Mēs atzinīgi vērtējam to, ka ir iekļauti noteikumi par dabas katastrofās bojāto ēku renovāciju, kas ir īpaši svarīgi Horvātijas Republikai saistībā ar rekonstrukciju pēc 2020. gada zemeštrīcēm.

Tomēr mums joprojām ir stingri iebildumi pret priekšlikuma galīgo tekstu, un mēs neesam pārliecināti, ka priekšlikums Direktīvas par energosniegumu pārstrādātajai redakcijai nodrošinās to, ka izvirzītie vērienīgie mērķrādītāji tiks pienācīgi sasniegti, un tāpēc mēs atturamies no tiesību akta pieņemšanas.

Horvātijas Republika uzskata, ka Direktīvas par energosniegumu pārstrādātajā redakcijā būtu skaidri jānorāda, ka šīs direktīvas mērķis ir nodrošināt dekarbonizētu nacionālo ēku fondu nolūkā panākt, ka 2050. gadā ēku fondu veido bezemisiju ēkas, jo nebūs iespējams visas ēkas renovēt atbilstoši bezemisiju ēku standartiem; atsevišķām ēkām atbilstība bezemisiju ēku standartam nav tehniski iespējama vai ekonomiski īstenojama. Atbilstība bezemisiju ēku standartam būtu jānosaka par indikatīvu mērķi.

Mēs vēlētos uzsvērt, ka mēs neapšaubām vērienīgos mērķrādītājus, kuri noteikti attiecībā uz nedzīvojamo ēku energosnieguma standartiem. Direktīvas par energosniegumu pārstrādātajā redakcijā ir iekļauti noteikumi par dabas katastrofās bojātu ēku renovāciju, tādējādi 9. panta 1. punktā noteikto prasību izpilde Horvātijas Republikai būs vieglāka, nekā tas būtu saskaņā ar vispārējo pieeju. Minētie noteikumi arī nodrošinās elastīgumu turpmākajā pieejā dalībvalstīm, kuras cietušas dabas katastrofās. Tomēr Horvātijas Republika joprojām neuzskata, ka 9. panta 1. punktā minētā vispārējā sistēma nedzīvojamo ēku energorenovācijas veicināšanai, izmantojot minimālos energosnieguma standartus, ir pienācīgi izveidota un daži galīgā priekšlikuma elementi nav praktiski īstenojami vai pragmatiski.

Horvātijas Republika ir sistemātiski rosinājusi ieviest alternatīvu pieeju nedzīvojamo ēku minimālajiem energosnieguma standartiem (ievērojot dzīvojamām ēkām piemērojamo trajektoriju principus), kas ļautu renovācijas prioritātes lielā mērā piemērot valstu apstākļiem, nemazinot vērienīgās ieceres.

Mēs arī vēlētos norādīt, ka 2. pantā minētā pamatīgas renovācijas definīcija nav nepārprotami pamatota uz energotaupību un tā pieļauj labvēlīgus finansēšanas nosacījumus renovācijai, kas patiesībā nav pamatīga renovācija.

Horvātijas Republika var atbalstīt 14. panta noteikumus attiecībā uz ilgtspējīgas mobilitātes infrastruktūru jaunām ēkām, bet uzskata, ka noteikumi attiecībā uz esošām ēkām ir pārāk prasīgi un grūti izpildāmi.

Ungārijas paziņojums

Ungārija atbalsta pārkārtošanos uz klimatneitralitāti un ir apņēmusies šajā sakarā veikt iedarbīgus pasākumus, kuros ņemta vērā to ekonomiskā un sociālā īstenojamība, kā arī nodrošināt energoapgādes drošību un enerģijas cenu pieejamību.

Vienlaikus mēs paužam bažas attiecībā uz prasību par saules enerģijas iekārtu izvietojumu ēkās, īsā termiņā izpildāmu aizliegumu subsidēt dabasgāzes apkures katlus un īsā termiņā izpildāmiem mērķrādītājiem energopatēriņa samazināšanai dzīvojamās ēkās. Mēs uzskatām, ka direktīvas noteikumi Ungārijai radīs nesamērīgu ekonomisko un sociālo slogu, ka mērķus nevarēs īstenot izmaksu ziņā efektīvi un ka noteiktos termiņus nevarēs izpildīt.

Mēs vēlamies norādīt, ka, lai ēku fondu paātrināti dekarbonizētu līdz 2040. gadam, būs pienācīgi jāņem vērā dalībvalstu specifika un atšķirīgās sākumpozīcijas.

Ņemot vērā minētos apsvērumus, Ungārija nevar atbalstīt galīgo kompromisa tekstu.

Maltas paziņojums

Malta joprojām ir apņēmības pilna sasniegt Savienības vērienīgās ieceres klimata un enerģētikas jomā. Malta uzskata, ka Direktīvas par energosniegumu pārstrādātajā redakcijā starp likumdevējiem ir panākts labākais iespējamais kompromiss, un šajā ziņā Malta atbalsta tās pieņemšanu.

Tomēr Malta norāda, ka direktīvas īstenošana radīs vairākas problēmas, tostarp tehniska un ekonomiska rakstura problēmas, saskaņoto mērķu sasniegšanā. Būs ļoti grūti renovēt visas ēkas tā, lai tās atbilstu bezemisiju ēku standartiem. Turklāt attiecībā uz dažiem ēku veidiem – tostarp daži piemēri būtu viesnīcas, veco ļaužu pansionāti, vidēji augstas ēkas un augstceltnes – tehniskā iespējamība un ekonomiskā īstenojamība ir ļoti zema, pat ja energoefektivitātes pasākumos tiek veikti maksimāli izmaksoptimāli ieguldījumi.

Prasība visās esošajās nedzīvojamajās ēkās obligāti izvietot saules enerģijas iekārtas ietekmēs arī juridiskās un plānošanas prasības, un tādējādi var tikt noteikti ierobežojumi attiecībā uz to, kur tās var izvietot, ņemot vērā īpašumtiesību jautājumu, gaisa telpas izmantošanu, kā arī apbūves blīvumu, kas ir īpaša problēma pilsētu kultūras mantojuma saglabāšanas teritorijās.

Polijas paziņojums

Polijas Republika piekrīt, ka energoefektivitātei, tostarp ēku energoefektivitātes uzlabošanai, ir izšķiroša nozīme kā līdzeklim, ar ko sasniegt emisiju samazināšanas mērķrādītājus, uzlabot energoapgādes drošību, samazināt Eiropas Savienības atkarību no degvielu importiem un aizsargāt galalietotājus.

Polija atzinīgi vērtē konstruktīvo attieksmi, ko paudušas sarunās par direktīvu iesaistītās personas, lai rastu reālistiskākus risinājumus. Šajā procesā, it īpaši attiecībā uz noteikumiem par centralizēto siltumapgādi, izmantotajām definīcijām un plānotajām prasībām attiecībā uz ēkām, ir panākta attālināšanās no sākotnējiem, visvairāk ierobežojošiem risinājumiem, kuri Polijai nebija pieņemami. Polija atzinīgi vērtē kompromisus, kas panākti, ņemot vērā gan tehnisko iespējamību, gan ekonomisko dzīvotspēju.

Vienlaikus Polija norāda uz augstu risku, kas saistīts ar jaunajā Ēku energoefektivitātes direktīvā noteikto mērķrādītāju sasniegšanu, jo īpaši attiecībā uz ēku modernizāciju plašā nozīmē. Būtu jāuzsver Polijas uzskats, ka ierosinātajā vispārējā mērķu vērienīgumā nav pilnībā ņemta vērā vērā to iespējamība un pašreizējā ekonomikas krīze, kuras laikā energoefektivitāte galvenokārt būtu jāīsteno, izmantojot visrentablākos pasākumus. Polijas Republika savās nostājās vairākkārt ir uzsvērusi, ka pārmērīgi augsti mērķi, kuros nav ņemtas vērā dalībvalstu ekonomikas individuālās iezīmes, galu galā var radīt negatīvas ekonomiskas sekas.

Tāpēc Polija uzskata, ka mērķi, par kuriem panākta vienošanās, un pasākumi, kuri jāveic, lai tos sasniegtu, pārsniedz to, kas ir iespējams, un tos ir gandrīz neiespējami sasniegt, ņemot vērā Polijas nacionālos apstākļus, tās ekonomikas struktūru, enerģijas bilanci un tās kopienām pieejamās iespējas. Mēs esam stingri pārliecināti, ka jaunos ietaupījumu mērķus nav iespējams sasniegt rentablā veidā (nav šaubu par to, ka finansiālais atbalsts no Eiropas fondiem lielā mērā palīdzēs sasniegt šos mērķus, bet saglabāsies milzīgs risks attiecībā uz būvmateriālu pieejamību, strādniekiem un cenu pieaugumu piespiedu modernizācijas programmu rezultātā).

Tomēr Polija darīs visu iespējamo, lai sasniegtu energoietaupījumu mērķus, vienlaikus stingri saglabājot nostāju, ka veiktie pasākumi nedrīkst apdraudēt mājtsaimniecību un uzņēmumu iztiku un labklājību.

Slovākijas paziņojums

Slovākijas Republika ar šo paziņojumu dara zināmu, ka tā atturas balsojumā par Ēku energoefektivitātes direktīvas pārstrādāto redakciju.

Slovākijas Republika atzīst Ēku energoefektivitātes direktīvas nozīmīgumu ēku fonda dekarbonizācijas procesā virzībā uz 2050. gadu un nepieciešamību paātrināt sociāli taisnīgas, rentablas renovācijas, kas nodrošina iedzīvotāju dzīves līmeni.

Tomēr Slovākijas Republika uzskata, ka Ēku energoefektivitātes direktīvas (pārstrādāta redakcija) 9. pantā noteiktās trajektorijas vērienīgums ātruma un laika ziņā ir pārāk augsts, jo īpaši attiecībā uz dzīvojamo ēku fondu, ņemot vērā dominējošo īpašnieku apdzīvoto dzīvojamo ēku fondu. Šis vērienīgums var radīt nopietnas sociālas sekas. Slovākija iebilst pret nepamatotām prasībām attiecībā uz renovāciju sasaisti ar sankciju shēmu mājokļu īpašniekiem.

Slovākijas Republikai, ņemot vērā nepieciešamību mājtsaimniecībām nodrošināt energoapgādi apkures vajadzībām, ir nopietnas bažas par plāniem līdz 2040. gadam pakāpeniski izbeigt fosilā kurināmā apkures katlu izmantošanu mājtsaimniecībās.

Slovākijas Republika stingri atbalsta vienlīdzīgu pieeju visu pieejamo atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju ieviešanai ēkās.

Tomēr Slovēķijas Republika turpinās veikt pastiprinātus centienus, lai mobilizētu mājokļu īpašnieku finanšu avotus un stimulus veikt energorenovācijas, vienlaikus ievērojot pamattiesības.

Zviedrijas paziņojums

Ēkām ir svarīga nozīme energosistēmās un tādējādi arī enerģētikas pārkārtošanā. Zviedrija atzinīgi vērtē vērienīgos mērķus Eiropas Savienībā uzlabot ēku energosniegumu, lai sektors palīdzētu sasniegt ilgtermiņa mērķi – līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti.

Sarunās Zviedrija iebilda pret pārāk detalizētām prasībām, kas izvirzītas, pietiekami neņemot vērā atšķirīgos nacionālos apstākļus. Šāda pieeja ne tikai būtu nerentabla, bet arī varētu radīt tālejošas un nevēlamas ekonomiskās sekas atsevišķām māsājaimniecībām un uzņēmumiem.

Zviedrija atzinīgi vērtē galīgajā tekstā veiktos uzlabojumus, tostarp iespēju dalībvalstīm ņemt vērā iepriekš veiktos centienus un jau tā zemo fosilās enerģijas izmantošanas īpatsvaru dzīvojamo ēku sektorā saskaņā ar 9. panta 2. punktu.

Zviedrija pauž nožēlu, ka saules enerģijas noteikumi joprojām ir neskaidri un pārāk detalizēti. Zviedrijā ir zems saules apstarojuma līmenis ziemas mēnešos, kad ir vislielākais pieprasījums pēc enerģijas.

Zviedrija ir pilnībā apņēmusies panākt zaļo pārkārtošanos gan valsts, gan ES līmenī.
